

28/09/2020

Εγκαίνια στον αρχαιολογικό χώρο του Καβειρίου Λήμνου

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Με την παρουσία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Λήμνου και Αγίου Ευστρατίου κ. Ιεροθέου πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια του αναδεδειγμένου αρχαιολογικού χώρου του Καβειρίου Λήμνου από την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού Λίνα Μενδώνη.

Μάλιστα η κα. Μενδώνη σημείωσε “Ακούγοντας τις ευχές του Σεβασμιωτάτου την ώρα του Αγιασμού συνειδητοποιούσα, ποιος άλλος τόπος, ποια άλλη χώρα έχει την ευλογία αυτής της μακράς ιστορικής διάρκειας, όπου η ζώσα εκκλησία, τα λόγια των χριστιανικών κειμένων, να ευλογούν έναν αρχαιολογικό χώρο; Έναν χώρο που είναι συνδεδεμένος με μία ειδωλολατρική λατρεία. Εδώ όμως γίνεται η υπέρβαση»”.

Τα εγκαίνια πραγματοποιήθηκαν με την παρουσία του Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου κ. Κώστα Μουτζούρη, του Δημάρχου Λήμνου κ. Δημήτρη Μαρινάκη, της Δημάρχου Αγίου Ευστρατίου κ. Μαρίας Κακαλή, του Μητροπολίτη Λήμνου και Αγίου Ευστρατίου κ. Ιεροθέου, του προϊσταμένου της Εφορείας Αρχαιοτήτων Λέσβου κ. Παύλου Τριανταφυλλίδη και του Διευθυντή της Ιταλικής Αρχαιολογικής Σχολής κ. Εμανουέλε Πάπι.

Στον χαιρετισμό της στην τελετή των εγκαινίων, η κα. Μενδώνη μεταξύ άλλων ανέφερε:

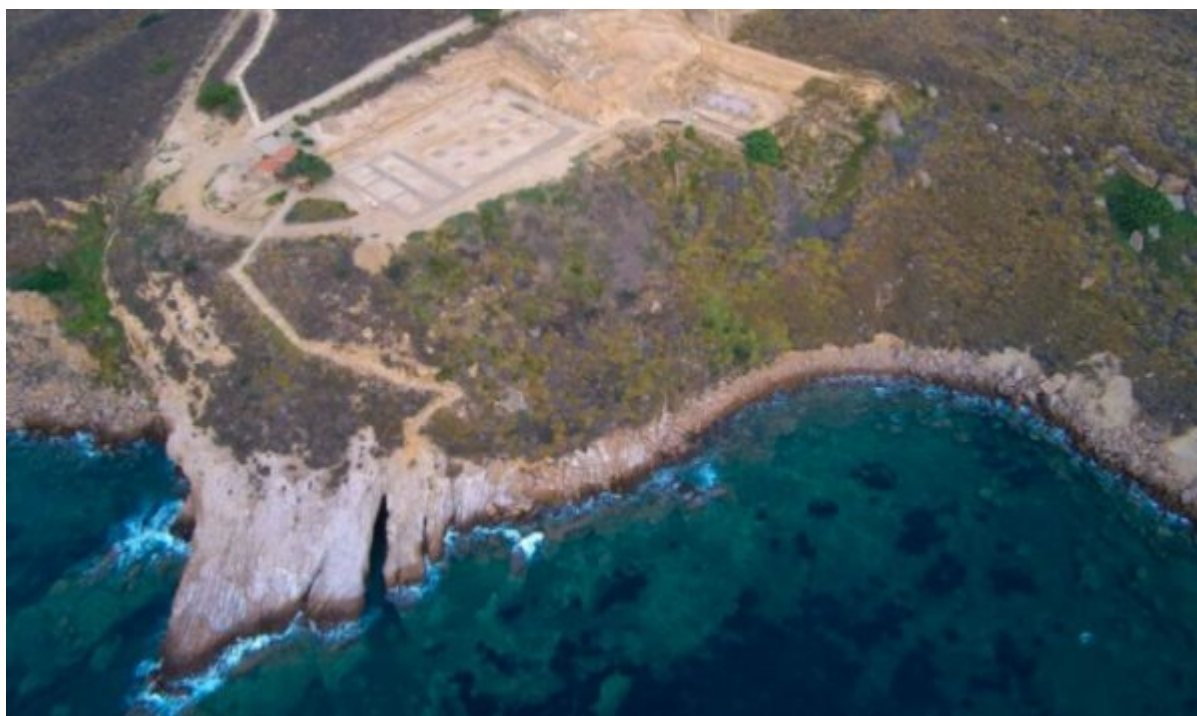
«Η τελευταία επίσκεψή μου στον χώρο –ως Γενική Γραμματέας- μαζί με τους αρμόδιους υπηρεσιακούς παράγοντες του Υπουργείου Πολιτισμού, ήταν τον Οκτώβριο του 2013. Τότε διαπιστώσαμε τα μεγάλα προβλήματα, τα οποία εμφάνιζε ο χώρος. Ενα τμήμα των ανδρήρων ήταν έτοιμα να καταρρεύσουν. Ζήτησα από τις υπηρεσίες να συνταχθούν οι αναγκαίες μελέτες, ώστε να προχωρήσει γρήγορα η αποκατάσταση του χώρου. Το 2014 εκπονήθηκαν και εγκρίθηκαν από το ΚΑΣ οι πρώτες μελέτες για τον χώρο, ενώ τον Δεκέμβριο του 2014 καταθέσαμε το

οικείο τεχνικό δελτίο, στην τότε Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου και νυν Γενική Γραμματέα του Υπουργείου Νησιωτικής Πολιτικής κ. Χριστιάνα Καλογήρου. Τελικά το έργο εντάχθηκε στο ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου-ΕΣΠΑ 2014-2020, το 2016. Ο νυν Έφορος Αρχαιοτήτων Παύλος Τριανταφυλλίδης ανέλαβε την Εφορεία Λέσβου, τον Οκτώβριο του 2014. Η επιλογή του δεν ήταν τυχαία. Τα νησιά στο Βόρειο Αιγαίο, είχαν και έχουν ανάγκη από ανθρώπους αφιερωμένους και αφοσιωμένους στη δουλειά τους και επιστήμονες, οι οποίοι κατέχουν την επιστήμη τόσο, όσο να μπορούν να την καθιστούν κάνουν προσιτή στον απλό πολίτη. Μόνον έτσι, ο μη μυημένος μπορεί να αντιληφθεί τα μυστικά και την ομορφιά της επιστήμης. Χαίρομαι πραγματικά για την γενική μαρτυρία για την ποιότητα της δουλειάς και του πολιτεύεσθαι του προϊσταμένου.

Οι άνθρωποι, διαχρονικά, στη μεγάλη ιστορική διάρκεια, έχουν πάντα τις ίδιες αναζητήσεις, τους ίδιους φόβους. Ελπίζουν, ανεξάρτητα σε ποιόν θεό πιστεύουν. Ο αρχαίος άνθρωπος είχε τις ίδιες αγωνίες, που έχουμε εμείς και που θα έχουν οι επόμενοι από εμάς. Τους ίδιους φόβους και την ελπίδα στο θεό -στον όποιο θεό-ότι δι αυτού θα υπάρξει η λύτρωση. Έτσι, η φράση των χριστιανικών θεολογικών κειμένων «μυστήριον μέγα και παράδοξον», μαρτυρείται στην ουσία της και στους αρχαίους συγγραφείς. Συνηγορούν οι αρχαίες μαρτυρίες. **Προετοίμαζαν τον άνθρωπο χιλιετίες πριν, για να φτάσουμε στο σήμερα, που ο καθένας, με τη δική του εμπειρία, τη δική του γνώση και το δικό του «πιστεύω» απευθύνεται στον Θεό. Η «εις Άδου κάθοδος» του Χριστού, δεν διαφέρει πολύ από την ομηρική περιγραφή της Νέκυιας. Είναι πολύ προσωπικά τα θέματα της πίστης. Ο καθένας μας τα αντιμετωπίζει διαφορετικά και ιδιαίτερα σήμερα, που βιώνουμε όλοι, όλος ο πλανήτης, όχι μόνο η χώρα μας, αυτή τη μεγάλη δοκιμασία της πανδημίας του κορωνοϊού.**

Είμαστε στη Λήμνο, σε ένα νησί με χιλιάδες αναφορές στην αρχαία ελληνική γραμματεία. Το νησί παρουσιάζει τεράστιο ενδιαφέρον, ιστορικό και γεωπολιτικό, όχι μόνον για τον αρχαίο άνθρωπο, αλλά και σήμερα. Δεν είναι τυχαίο ότι η Λήμνος βρίσκεται πάνω στον πλου από τον Ελλήσποντο προς τον νότο. Η Λήμνος, η Λέσβος, η Σκύρος, δηλαδή η Πολιόχνη, η Θερμή και το Παλαμάρι, είναι οι τρεις μεγάλοι οικισμοί της πρώιμης εποχής του Χαλκού. Μιλάμε δηλαδή για δύο, τρεις χιλιετίες π.Χ. στις οποίες αναπτύσσεται ένας εξαιρετικά μεγάλος πολιτισμός. Δεν είναι τυχαίο ότι στη Λήμνο τα πολύ πρόσφατα ευρήματα της ανασκαφής του Α.Π.Θ, τεκμαίρουν την ανθρώπινη παρουσία στο 10.000 π.Χ. Στη Λήμνο, υπάρχουν τα παλαιότερα ευρήματα που έχουμε στον ελλαδικό χώρο. Δεν είναι τυχαίο ότι οι προϊστορικοί οικισμοί στη Μύρινα, στη Πολιόχνη, στο Κουκονήσι, αναπτύσσουν αυτή την προηγμένη τέχνη και συγχρόνως την υψηλή τεχνολογία. Δεν είναι τυχαίο ότι στη Λήμνο πέφτει από τον ουρανό ο Ήφαιστος, ο οποίος διδάσκει τους

ντόπιους την τέχνη των μετάλλων που σηματοδοτούν μια άλλη εποχή. Αυτά τεκμαίρονται αρχαιολογικά σε τούτον τον τόπο. Γι' αυτό είναι πάρα πολύ σημαντική η επένδυση, η οποία γίνεται στους αρχαιολογικούς χώρους, σε έργα Πολιτισμού, που οδηγούν στην αυτογνωσία μας. Το να μαθαίνουμε το παρελθόν μας, μας επιτρέπει να είμαστε ωριμότεροι για το παρόν και το μέλλον μας. Επομένως, η ανάδειξη, η απόδοση στο ευρύ κοινό, στους εκάστοτε ντόπιους κάθε αρχαιολογικού χώρου, εν προκειμένω σήμερα στους κατοίκους της Λήμνου, τους φορείς αυτού του πολιτισμού, είναι πράξη εξαιρετικά σημαντική. **Ακούγοντας τις ευχές του Σεβασμιωτάτου την ώρα του αγιασμού συνειδητοποιούσα, ποιος άλλος τόπος, ποια άλλη χώρα έχει την ευλογία αυτής της μακράς ιστορικής διάρκειας, όπου η ζώσα εκκλησία, τα λόγια των χριστιανικών κειμένων, να ευλογούν έναν αρχαιολογικό χώρο; Έναν χώρο που είναι συνδεδεμένος με μία ειδωλολατρική λατρεία. Εδώ όμως γίνεται η υπέρβαση».**

Με το έργο της ανάδειξης του αρχαιολογικού χώρου του Καβειρίου, όχι μόνον αναβαθμίζονται οι παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους επισκέπτες του χώρου, αλλά και προστατεύεται ο ίδιος ο αρχαιολογικός χώρος από την φθορά του χρόνου, τις επιδράσεις των έντονων καιρικών φαινομένων, που μαστίζουν την περιοχή. Λαμβάνονται μέτρα για την παθολογία του εδάφους, που επέφεραν σημαντικές αλλοιώσεις στα μνημεία και στα τμήματα των τοιχοδομών, που είχαν καταρρεύσει ή παρουσίαζαν ολισθήσεις στα πρανή. Στον χώρο παρέχονται πλέον αναβαθμισμένες υπηρεσίες για ΑμεΑ, όπως ειδικό ηλεκτροκίνητο αμαξίδιο, χώροι υγιεινής και ενημερωτική πινακίδα αφής και ήχου για άτομα με μειωμένη όραση, με επισήμανση της κατεύθυνσης. Δημιουργήθηκαν χώροι στάσης επισκεπτών,

οργανώθηκαν εκπαιδευτικά προγράμματα (για νηπιαγωγείο, Α΄-Γ΄ τάξεις Δημοτικού, Δ΄-ΣΤ΄ τάξεις Δημοτικού), ενώ στη διάθεση όλων των επισκεπτών βρίσκεται ενημερωτικό υλικό (φυλλάδια στην ελληνική αγγλική και Braille), καθώς και φορτιστές για φόρτιση κινητών τηλεφώνων κάθε τύπου. Το νέο φυλάκιο είναι εξοπλισμένο με μέσα ψηφιακής παρακολούθησης του αρχαιολογικού χώρου (καταγραφικό, κάμερες, πυρόσβεση, πυρανίχνευση, σύστημα συναγερμού).

Εξαιρετικά σημαντικό για την περαιτέρω γνώση του χώρου είναι το γεγονός ότι κατά την διάρκεια των αποχρωματώσεων για τις ανάγκες του έργου εντοπίσθηκε τμήμα του λεγόμενου «υστερορωμαϊκού οικισμού», το οποίο σύμφωνα με τα νεότερα ανασκαφικά δεδομένα και αρχαιολογικά τεκμήρια φαίνεται ότι αποτέλεσε τμήμα των εστιατορίων των δύο Τελεστηρίων. Πάμπολλες επιγραφές των ελληνιστικών και ρωμαϊκών χρόνων ταυτίζουν τον υπαίθριο χώρο των εστιατορίων, ως τον «επιφανή τόπο», πιθανώς το αρχείο του ιερού, στο οποίο στήνονταν τιμητικές επιγραφές και ψηφίσματα. Ιδιαίτερο δε ενδιαφέρον έχει η ανεύρεση μιας ταφής του ύστερου 4ου αι. π.Χ., επάνω στο υστεροαρχαϊκό και κάτω από το υστερορωμαϊκό Τελεστήριο, η οποία ταυτίζεται πιθανώς ως ταφή επιφανούς προσώπου, ίσως ιερέα. Σιδερένια δαχτυλίδια που βρέθηκαν ως κτερίσματα της ταφής -ανάλογα έχουν βρεθεί στο ιερό των Μεγάλων Θεών στη Σαμοθράκη- υποδεικνύουν τη χρήση τους στις τελετές μύησης.

Εγκαίνια του αναδειγμένου αρχαιολογικού χώρου του Καβειρίου Λήμνου από την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού Λίνα Μενδώνη